

ПРЕПОРУКЕ ЗА ПОСТУПАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ И ПОТРОШАЧА У ТРЖНИМ ЦЕНТРИМА И МАЛОПРОДАЈНИМ ОБЈЕКТИМА У ОКВИРУ ПОСТУПНОГ УБЛАЖАВАЊА МЕРА ВЕЗАНИХ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА БОЛЕСТИ COVID-19

Напомена: Поштовани, препоруке су подложне изменама у зависности од промене епидемиолошке ситуације

1. Посета тржним центрима (ТЦ) и малопродајним објектима/просторима није дозвољена потрошачима са симптомима који указују на COVID-19 (повишена температура и један од знакова и симптома – кашаљ, краткоћа даха, отежано дисање, губитак чула укуса и мириса).
2. Максимални број потрошача који могу истовремено боравити у ТЦ и малопродајом објекту/простору зависи од нето површине објекта/простора (брuto површина објекта/простора изражена у квадратним метрима умањена за површину коју заузимају предмети постављени у објекту/простору, а израчунава се тако што се брuto површина објекта/простора изражена у квадратним метрима подели са 5). Препорука је да на 100 m² нето површине у објекту/простору може боравити највише 15 потрошача. Ако је тешко израчунати нето површину, максималан број потрошача у објекту/простору може се израчунати тако да се брuto површина изражена у квадратним метрима подели са 10.
3. Након што у објекат уђе дозвољен број потрошача, даљи улазак је могућ тек након што један од потрошача напусти објекат (када један изађе, други може да уђе). Док чекају у реду за улазак у ТЦ или малопродајне објекте/просторе потребно је да потрошачи одржавају препоручену удаљеност од два метра.
4. Запослени и потрошачи морају носити маске приликом боравка у ТЦ и малопродајном објекту/простору. Тржни центри и малопродајни објекти/простори треба да имају на располагању маске за лице у случају да потрошач дође без маске. Ношење рукавица се препоручује само за запослене који обављају активности које изискују њихову употребу (продаја меса, месних и млечних производа и сл.). Не препоручује се задржавање у ТЦ дуже од два сата.
5. Пре почетка рада потребно је спровести прање, чишћење и дезинфекцију објекта/простора и опреме, као и проветравање објекта/просторија најмање пола сата након главног чишћења.
6. Тржне центре и малопродајне објекте/просторије редовно проветравати и обезбедити континуирани проток ваздуха у складу са временским приликама. Не користити вештачку вентилацију затвореног централизованог типа, као и климатизацију у објектима уколико се ради о сплит систему (систем у коме ваздух циркулише унутар просторије проласком кроз унутрашњу јединицу клима уређаја без размене истог са спољним свежим ваздухом).
7. Појачати хигијенске мере у ТЦ и малопродајним објектима/просторима, бар два пута дневно обављати прање и дезинфекцију средством на бази хлора у складу са упутством произвођача. Обављати чешћу дезинфекцију површина и предмета који се често додирују и то средством на бази 70% алкохола (кваке, пултови, ручке

ормарића, прекидачи за светло, кључеви, телефони и сл.). Повремено обавити и дезинфекцију приступних прилаза објекту средством на бази хлора у складу са упутством произвођача.

8. Направити план рада у погледу организације функционисања у условима ублажавања мера везаних за спречавање ширења болести COVID-19 (организација рада у сменама са ангажовањем што мањег запослених по смени и са паузом између смена довољно дугом како би запослени из претходне смене могли да очисте, дезинфикују и проветре простор пре почетка рада друге смене).
9. Обезбедити потребну количину прописане заштитне опреме (маски и где је потребно рукавица нпр. у трговинама меса и сл.) за запослене и потрошаче уколико потрошач заборави да понесе маску, као и и дезинфекционих средстава.
10. На улазу у ТЦ и малопродајне објекте/просторе поставити дезобаријере. Дезобаријере (суве или влажне – сунђер или крпу натопљену дезинфекционим средством на бази хлора у складу са упутством произвођача) поставити на персоналном улазу, улазу за производе и робу, као и на улазу у услужни део. Паркинге у склопу ТЦ редовно дензификовати препаратима на бази хлора.
11. У ТЦ и малопродајним објектима/просторима обезбедити дозере за дезинфекцију руку (по могућству бесконтактне) на бази 70% алкохола. Обавезна је дезинфекција руку при уласку у објекат, а контролу дезинфекције руку и ношења маске врши посебно за то одређено лице на улазу у ТЦ, док у малопродајним објектима/просторима то ради запослени. Може се користити и ручна прскалица, влажне марамнице, гел, а све на бази 70% алкохола. Не додиривати лице, посебно уста, нос и очи пре прања или дезинфекције руку.
12. У објектима за продају одеће не препоручује се испробавање одеће која се облачи и свлачи преко главе, чак ни у ситуацији када потрошач има маску.
13. По повратку кући препоручује се да се сва купљена одећа опере у машини подешеној за прање на температури од најмање 60°C, уз употребу стандардних детерџената и тек након прања облачи.
14. Посебну пажњу обратити на коришћење санитарних просторија (на улазним вратима у санитарне просторије поставити обавештење о обавезној дезинфекцији руку пре и након коришћења).
15. У санитарним просторијама морају бити на располагању течни сапун, топла вода и једнократни папирни убруси за руке или апарат за сушење руку, као и дозер са дезинфекционим средством за руке на бази 70% алкохола (препоручују се бесконтактни дозери). Више пута у току дана спровести чишћење и дезинфекцију санитарних просторија, подова и свих површина са којима се долази у контакт.
16. Обезбедити обележена места за хигијенско одлагање отпада у ТЦ и малопродајним објектима/просторима. Употребљене маске, рукавице и др. отпад одлагати у одговарајуће кесе које је потребно завезати пре бацања у контејнер. Отпад се даље третира у складу са процедуром за управљање, уз прописане мере заштите.
17. У свим малопродајним објектима/просторима у поступку наплате услуга фаворизовати бесконтактно плаћање картицама (потрошач прислања картицу аутомату за читавање, без додиривања исте од стране запосленог). Ако се услуга плаћа готовином, неопходна је дезинфекција руку након сваке наплате, а пре било

које друге радње. Кад год је могуће обезбедити на касама физичке баријере између запослених и потрошача, пожељно од плексигласа.

18. Обавеза придржавања свих мера превенција важи и за добављаче, а дезобаријере и дозере са средством за дезинфекцију на бази 70% алкохола обезбедити и у магацинима за складиштење робе.
19. Старији и пацијенти са хроничним незаразним болестима изложени су повећаном ризику за тежи ток болести и требало би да се посебно придржавају превентивних мера и да се додатно заштите. Да не би дошло до оболевања код ових ризичних група, саветујемо им да не посећују ТЦ и да куповину препусте млађима.
20. Осигурати надзор над здравственим стањем запослених. Запослени треба свакодневно бар два пута дневно да мере температуру и проверају да ли имају неки од симптома COVID-19, а посебно пре доласка на посао. У случају појаве симптома који указују на COVID-19, запослени треба да се јави надређеном и да не долази на посао док се не јави свом изабраном лекару у дому здравља.